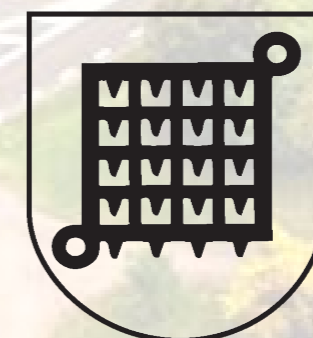

Centrumutvecklingsplan

Färgelanda centrum - 2022-2024

Antagen av kommunfullmäktige den 2022-04-13 § 24

KS 2022/95

**Färgelanda
kommun**

VARFÖR EN CENTRUMUTVECKLINGSPLAN?

Syfte

Syftet med Centrumutvecklingsplanen är att skapa ett tryggare och livfullare centrum för alla åldrar. Färgelanda centrum består av handelsstråk med mataffärer, butiker av de olika slag, bank, restauranger och olika typer av bostäder. I kommunens Centrumhus finns även bibliotek, frisör, café och vuxenutbildning.

Den här planen som löper mellan 2022-2024 ska visa på hur den nuvarande miljön kan förädlas så att den blir tryggare och attraktivare.

Planen berör endast den fysiska miljön inom planområdet och hanterar inte trafikregler, föreskrifter, taxa, arrangemang eller event.

Mål

Ett centrum för alla med utrymme för stora och små aktiviteter, där platsens kvaliteter utnyttjas och gör Färgelandas invånare stolta!

Planen förankras i kommunfullmäktiges mål i Mål och resursplan 2022-24; "Byggnad och boende i hela kommunen – Utveckla centrumkärnor och Färgelanda centrumhus" samt arbetet mot att skapa en attraktivare kommun.

Då och nu

Centrala Färgelanda har utvecklats långt ifrån det sågverksområde som tidigare fanns. När sågverket togs bort byggdes Centrumhuset, som stod klart 2004. I samband med färdigställandet fick hela torget en ny utformning.

Idag ser växtligheten kring torget ut att må mindre bra och det allmänna intrycket har lämnat mer att önska. En viktig del i att öka attraktiviteten i vårt centrum är att se över hur parkytorna ska se ut och skötas.

Planens delar

Planen fokuserar på 3 områden:

1. Säkerhet och trygghet
2. Utveckling av centrum
3. Ett levande centrum

Alla delar ska finnas med i det fortsatta arbetet med utformning och utveckling av de centrala miljöerna. Tillgänglighet ska genomsyra arbetet framåt.

Planområdet

Planen sträcker sig över valda delar av centrum:

Grönytan i norr, torget framför Centrumhuset, parkeringar och grönytor vid Sågverksvägen, samt skötselzoner vid Centrumvägen.

Framåt

Färgelanda kommun har påbörjat arbetet med attraktiva och hållbara utemiljöer, som ska vara tillgängliga för alla som bor, besöker och verkar i vackra Färgelanda.

Ett levande centrum som passar för alla.

Hur vill vi ha det i centrum?*

Några av de mest förekommande önskemålen av kommuninvånarna listas här:

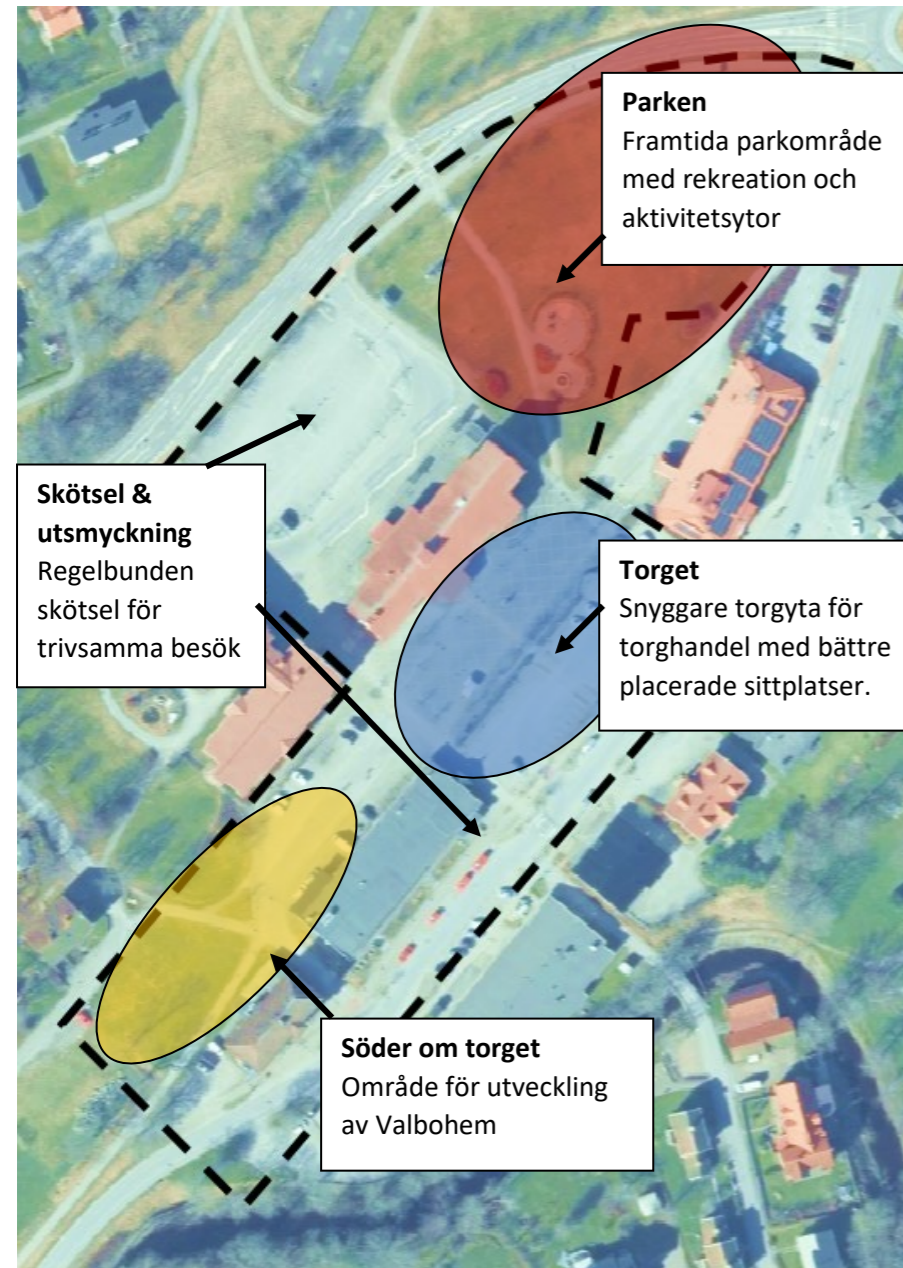

* Frågan ställdes på kommunens Facebook samt på en centrumvandring den 23 augusti 2021 tillsammans med projektet "Vårt Färgelanda".

DELOMRÅDEN

En sammanfattning av Centrumutvecklingsplanen:

SÖDER OM TORGET

Hur ser det ut idag?

Södra delen av torget består av en parkeringsplats mellan Lillågården och affärslokaler samt grönytor på Valbohems fastighet. Parkeringen ligger lite i skymundan.

Vad ska göras?

Skapa en tryggare och attraktivare plats på parkeringen genom mer grönyta, belysning, aktivitetsytor och användarvänliga ytor.

Åtagande

- Kommunen tillsammans med Valbohem ser över förutsättningarna för att göra parkeringsplatsen lämpligt utformad och tryggare
- Valbohem och kommunen inrättar attraktiva och trygga grönområden
- Valbohem och kommunen inrättar attraktiva och trygga belysningskällor
- Valbohem och kommunen inrättar attraktiva och trygga aktivitetsområden

När ska det göras?

Åtagandena ska starta år 2023 och löpa under centrumutvecklingsplanens period.

UTSMYCKNING & SKÖTSEL

Hur ser det ut idag?

I Färgelanda centrum finns torgytor för marknader, sittplatser längs torget och vid lekplatsen, samt flera grönytor av olika beskaffenhet. Gräsmattor, träd och häckar, men även viss plantering finns på några platser. Skötseln av platserna sker löpande men har skett något oregelbundet.

Vad ska göras?

Det finns en framtagna skötselplan för kommunens centrala ytor som innefattar planområdet - vad som ska skötas, men framför allt hur ofta. Den ska inarbetas och förädlas under planperioden för att lyfta miljön kring torget.

För att skapa ett mer inbjudande centrum bör växtligheten ses över, både gällande underhåll och komplettering med till exempelvis blommor och rabatter. Häcken mellan torg och plantering bör hållas låg för att öka känslan av öppenhet och säkerhet kring torget.

Exempelbilder för att ge inspiration:

Åtagande

- Kommunen hanterar, inarbetar och förädlar framtagna skötselplan
- Kommunen arbetar med säsongsbetonad utsmyckning
- Skapa lämplig utformning av grönstruktur
- Underlätta för parkerande bilar, skapa tydlighet med rutor och skyltning
- Skapa tydlig och ändamålsenlig skyltning i centrum för turister och invånare

När ska det göras?

Då det finns en framtagna skötselplan så ska den förverkligas och efterlevas löpande under hela planperioden. Tillkommande grönstruktur och säsongsbetonad utsmyckning sker successivt från år 2022. Skötselplanen ska uppdateras vid behov och vid tillkommande utsmyckningar och växtlighet.

PARKEN

Hur ser det ut idag?

Området som i planen kallas "parken" är idag en stor grönyta, med några träd, ett konstverk, en mindre lekplats och en transformatorstation. Området används inte i någon större utsträckning förutom vid något event som kan behöva platsen.

Längs vägen har det funnits en hel allé av träd, där alla tyvärr inte har klarat sig. Där finns också en gång- och cykelväg med belysning.

Vad ska göras?

Utifrån inkomna önskemål finns det mängder av förslag vad som kan passa på platsen. Baserat på förslagen så känns en park för alla åldrar som ett lämpligt ändamål för platsen.

För att skapa tillgänglighet kan det göras fler gångvägar, med fördel att ansluta till övergångsställen och gång- och cykelväg.

En avskärmning är lämplig, först och främst mot vägen, för att förhindra att personer eller föremål hamnar i vägbanan.

Fler sittplatser för alla, för att möjliggöra vistelse i parken.

Fler aktivitetsytor för alla åldrar, till exempel utegym, boulebana och större lekplats skulle kunna vara ett förslag. Även mer växtlighet ingår i förslaget för att skapa känslan av en park, såsom träd, buskar, blommor och planteringar.

Förväntat resultat

Under framtagande av parken kommer invånare och besökare se en park få växa fram i etapper. Processen kommer kunna följas på kommunens hemsida.

Exempelbilder för inspiration:

Åtagande

- Skapa en park för alla
- Se till att tryggheten mot vägen efterlevs
- Arbeta tillsammans med föreningar, näringsliv och eldsjälarna för att skapa en så bra park som möjligt
- Väva in medborgarnas förslag i möjligaste mån
- Skapa lämplig belysning för att säkerställa både användning och trygghet i parken
- Namnge parken i en ceremoni, senast i slutet på planperioden
- Göra en naturlig koppling till intilliggande gång- och cykelstråk

När ska det göras?

Arbetet och utformningen av parken kommer ske löpande under hela planperioden med start 2023. Tillgänglighet ska beaktas i utformning, placering och framtagande av parken. Referensgrupp kan användas vid behov, i arbetet med utformning och genomförande.

TORGET

Hur ser det ut idag?

Torget färdigställdes i samband med byggnationen av Centrumhuset 2004. Stenläggning, bänkar och plantering av träd skedde, därefter har det stått stiltje på utvecklingsfronten. Det finns ovårdade växligheter och bänkarna är placerade längs en mur och byggnaden, vilket gör att beträffande trivsel och trygghet finns det mer att önska.

Det är lätt för bilar att ta sig in på torget idag, från flera håll, vilket gör det periodvis ganska trafikerat.

Torget används för marknader, Harvens dag och olika tillställningar som sker. Placering av marknadsstånd löses ofta inför varje event.

Vad ska göras?

Utifrån kommunens skötselplan behöver ogräs rensas från platsen både från mark mur och in till byggnader. Det är viktigt att beakta tryggheten i centrum vid utformning av växtlighet men även vid placering av belysning. För att minska antalet bilar behöver man begränsa infartsmöjligheten till torget.

Tydliga torgytor behöver tas fram för att minska handläggningstid inför varje marknadstillfälle, det blir därmed enklare för utställare, näringsliv och allmänhet att använda torget för att ställa ut vid marknad, event och liknande.

Placering av belysning, bänkar och grönytor behöver ses över för att skapa en ändamålsenlig torgindelning som genom att använda ytorna på ett bättre sätt minskar upplevelsen av ett öde torg när det inte finns några utställare på plats.

Förväntat resultat

Kommunen har i dag en skötselplan vilket innebär att invånare och besökare ganska snart kommer se att platsen kommer snyggas till. En förväntad effekt av en bättre fysisk miljö vid torget blir ett mer levande centrum med både besökare och utställare.

Åtagande

- Rabatter och blommor införlivas och skapar trivsel
- Utescenen görs mer attraktiv
- Spel och lekmöjligheter inrättas
- Ta fram tydliga torgytor i kartunderlag för smidigare bokning och placering av torgplatser
- Bänkar och sittplatser ska placeras på ett mer ändamålsenligt sätt, även sett ur ett trygghets- och attraktivitetsperspektiv
- Belysning ska placeras på ett ändamålsenligt sätt, även sett ur ett trygghets- och attraktivitetsperspektiv
- En snyggare och mer inbjudande informations-, och affischskylt tas fram och ges en lämplig placering
- Parkeringsrutorna på parkeringen intill torget fylls i under 2022.
- Kommunen ser över möjligheten att begränsa antalet bilar på torget, utan att på något sätt förhindra framkomlighet för utryckningsfordon

När ska det göras?

Tidsplanen ska ske löpande under hela planperioden med fokus på år 2022 och 2023. Åtgärder på torget utförs av kommunen och vid behov tillsammans med andra externa funktioner.

En viktig förutsättning i arbetet är trygghet, säkerhet och trivsel i centrum. För att skapa ett levande centrum behöver vi förutsättningar för att skapa liv och rörelse och minska upplevelsen av otrygghet.

Exempelbilder för att ge inspiration:

VAD HÄNDER NU?

Fortsatt arbete

Efter att Centrumutvecklingsplanen antagits av kommunfullmäktige ligger det till grund för kommande arbete inom hela planområdet. Genomförandet av Centrumutvecklingsplanen är ett treårigt projekt och behöver delas upp i etapper, prioriteringar, samt vilken del som ska påbörjas först. Arbetet kommer att fortlöpa inom ramen för befintliga resurser och med hög beaktande av inkomna synpunkterna från invånarna, där kommunen kan samverka med projektet "Vårt Färgelanda" via Dalslands Folkhögskola. Genomförandet kommer att kräva deltagande av flera olika kompetenser inom kommunen och vid behov externa experter. Tillgänglighet ska beaktas löpande.

Kommunfullmäktiges beslut

I kommunfullmäktige, 2022-04-13 § 24 beslutades följande:

Sektor samhällsutveckling får i uppdrag att under planperioden utföra de åtgärder som anges under "åtagande" under respektive avsnitt.

Vad händer sedan?

Den här Centrumutvecklingsplanen beslutas löpa 2022 - 2024, vilket innebär att kommunen under planperiodens sista år behöver ta ställning till om en ny centrumutvecklingsplan ska tas fram eller inte. Det fortsatta arbetet ska inledas med en utvärdering av denna Centrumutvecklingsplan, vilka lärdomar vi tar med oss framåt och vad vi ser för fortsatt behov av utveckling av centrala Färgelanda.

Planen är framtagen av sektor samhällsutveckling i Färgelanda kommun, planförfattare Anna Lena Sörensson.

